კვირა, 8 აპრილი 1928 წ. № 147 წელიწადი მეხუთე ფასი 15 კაპ.

ტარტაროზი

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ევროპიელი „მესია"

„ბზობა"

დიდიძე ისიდორესა.
ქაფვაში რომ დაიჭირეს,
ედება ლობე-ყორესა.
ბანკისა იყო ის ძველი
გამგეობისა წევრია.
გლეხებს რომ ფული შეჰქონდა,
მას წიგნში არ უწერია.
ეხლა ირკვევა ყოველი
ბოროტებისა კვალია.
ხელში მიჭირავს საბუთი,
როგორცა ჩემი ვალია.
ეს კარგად იცის ახალმა.
ბანკისა გამგეობამა.
ნეტავი ხომ არ დაფარა.
შინაურ ძმა-ბიჭობამა?

ხვლიკი.

— რა დაგმართია, დაოჯან! როგორ გამხდარხარ?
— ჩვენი სოფლის კოოპერატივი თვითონ გამგეებმა შესჭამეს და მე ალარაფერი დამრჩა... კიდევ კარგი, რომ მომინახულე, თორემ აქედან წასვლის თავიც არა მქონდა!

ზ ე ს ტ ა ფ ო ნ ი

რა ვუყო ძმაო, ტარტაროზ,
ამ ქალაქს ზესტაფონსაო?!
მართალი კაცი ვერასდროს
აქ ხომ ვერ გავა ფონსაო!
ყველა პატარა დიდკაცობს,—
დიდი რას იზამს, თუ იცი?
ამდენ „დიდკაცი“-ს წინაშე
მცოდნე გახდება უვიცი.
თითქოს ლოთობას სპობენ და
ბრძანებას მუდამ სწერენო.
უცხო თუ ვინმე დაითვრა,
იმ წუთში დაიჭერენო..
შინაურს არას ეტყვიან
შინაურს—„დიდკაცებსაო“,
რომლებსაც ღვინო უეცრივ
„საგმიროთ“ იტაცებსაო.

—:—

ამ წინათ „პიტომნიკისკენ“
სტურუა, კიკალიშვილი
შაქრო ბაქრაძეს გაჰყვენ და,—
შემოხვდათ მათ ქალიშვილი...
და თურმე შაქრომ რა ნახა
ეს ქალი მარტოთ მავალი,—
გახელდა კაცი და უცებ
კოცნა მიუზღო მრავალი.
ქალი კი შეშინებული
ჰყვიროდა: „პუსტი მერზავეც“...
იქ მყოფი კიკალიშვილი
მიჯნურიც იყო, მოზავეც.
სტურუა არას ამბობდა,
შესცქეროდა დარდიანათა
და ამ დროს ქალმა შაქროსა
გააწნა მადიანათა...
შაქრო რომ გონზე მოვიდა,
წინ ??რს გარბოდა ქალია..
ზესტაფონს გაეშურა და
მათ მოუმზადა გალია.
დღეს გალიაში ღრიალებს
ეს სამი როგორც „ვეფხვიო“
კარგი იქნება ტარტაროზ,
რომ მათ ჩანგალით ემთხვიო.

ტრისტანი.

დ ი დ ი-ჯ ი ხ ა ი შ ი

ალბად შენც იცი ჯიხაიშს
აქვს ეპო დიდი ხანია.
ყავს ბუღალტერი ქებული,
სიმღერის იცის ბანია.
სამიკიტნოში ხშირ-ხშირად
ის გალეშილი მთვრალია.
„ნეჩადა“ უკრავს, თვით უსვამს,
(რა ვუყოთ ღვინის ბრალია!).
ერთი იმსხვერპლა ცეკვაში.
ფეხი მოსტეხა მარდადა.
მეორე რომ გადაურჩა
მხოლოდ ის ჩაჰყვა დარდადა.
ეპოს კანტორის დარაბებს.
ხელად მიჰხურავს „საწყალი“,
თუ ნახა შიგა შესული
საქმისათვის ვინმე მან ქალი.
რა ჰქნას ესეც ხომ არ არის,
მე მგონი მისი ბრალია.
რადგან მას უყვარს ქალები
და მათი ეშხით მთვრალია.

—:—

ეხლა იცნობდეთ, თქვენ ეგებ,

—:—

ყურ-მოკრული

ს. ოგჩა (ქუთ. მაზ.).

— სანდრო თუ კაცი ხარ, მოუყევი ჩვენი საბჭოს სექციების მუშაობის შესახებ... ხომ იცი, კონკურსი დაიწყო!?

— კონკურსი დაიწყო თუ ფოკუსი, ეს მე არ ვიცი,—ხოლო ბევრი რომ არაფერი გაკეთებულა, ამას ბრმაც კი ხედავს... ერთი პატარა სახლი ააშენეს სკოლისათვის. გასაკეთებელი დარჩა ოთხწლედი, სამკითხველო, კოოპერატივი და სხვა ასეთი წვრილმანი. თეატრის აშენებაც გაიფიქრეს, მაგრამ არა უშავს, არ ეჩქარებათ.

— როგორია გზები?

— გზისკომის თავმჯდომარემ იმდენი „იმარჯვა“, რომ ამდენი ხნის განმავლობაში 50 საჟენი გზა შეაკეთა; დარჩა რაღაც ხუთიოდე ვერსი, მაგრამ იმასაც „მალე“ მოათავებს.

— საადგილ-მამულო განყოფილება რას აკეთებს?

— არაფერს... ძველად რომ „სამიწე კომისია“ იყო, მთელი „ფრონტის“ მიწები იმათმა დეიყვეს და ეხლა ესენი ქე არიან უსაქმოთ დარჩენილი.

— ჯანმთელობის სექცია რასა შვება?

— მადლობ! ქე არის გვარიანად. მისმა თავმჯდომარემ უკვე ბოთლებით დაიწყო სმა და ალბათ საქმე უფრო გამოსწორდება. „ვისკაპლენიებს“ უკეთებს ქალებს, მარა ამისანა დოხტურები კიდევ ქეა ჩვენში ბლომათ.., ამას გარდა ერთი „ცირკულიარტი“ გააკრა სახლებზე, რომ ფეხისადგილი (უკაცრავად პასუხია) შარაზე არ დადგათო.

— კარგი... კმარა.. მე მეგონა საკონკურსოთ გამოდგებოდა ჩვენი საბჭოს სექციების მუშაობა და რაკი ასეთია...

— საკონკურსოთ თუ არა, სატარტაროზოთ ხომ მაინც გამოდგება და ესეც საქმეა!

თენებოურის ქაჯი.

„ბრძოლა ჰაერში“

იტალიიდან მიიღეს მალარიის გამავრცელებელი კო-ღოების კვერცხების გამანადგურებელი თევზები, რომ-ლებიც დაიგზავნება მალარიან ადგილებში.

(ქრონიკიდან).

ლევარსი როხროხაძის ძარმოდგენით

დიდი-ჯიხაიში

ოთხშაბათი დღეა
(ბაზრობაა დიდი)
გუნებაში გზების
საკითხს გზაზე ვჭრიდი.
აქ ტალახით ორმო,
იქით-სავსე წყლებით,
და მგზავრობას ასეთს
ვწყევლი, ვწყევლი, ვწყევლი.
როგორც იქნა ტანჯვით,
მივაღწიე ბაზარს!
ვხედავ სურათს აქ სულ
საშინელს და საზარს.
ბაზრის კიდეს გლეხებს
მოუყრია თავი!
(საუბარი მათი
ისმის ჩუმად, კრძალვით).
ერთი ამბობს:—ძმაო,
მეზობელო ჩემო!
ალმასკომი რომ ჩვენ
ჩვენთან გავაჩეროთ,
საჭიროა სიტყვა,
რომ ვთქვით მასზე მეტი!
აწ არ გვარგებს ვზომოთ:
არშინით და მეტრით.
მეორე კი მიწკომს,
საყვედურებს ესვრის!
ბრაზობს:—მისი არც ჩვენ,
ჩვენი არც მას ესმის.
დანარჩენი ცრემლით,
სასწავლებლებს გოდებს!..
აფთიაქს და „ეპოს“
ახსენებდენ ოდეს,
წამოვიდა წვიმა
დასავლეთის მხრიდან
და ტალღებად იქცა
ქუჩა თხრილებიდან.
გადავრჩი თუ როგორ
აღარ მახსოვს მაშინ!
როგორც იქნა ძლივს-ღა
გამოვსცურე ტბაში.

ჰაგნელი ბზიკი.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

გაწამაწია

შარჟი ერთ მოქმედებათ

მოქმედნი პირნი:

გამგე—კომუნალურ მეურნეობის	44 წლ.
კვიროსი — საქმის მწარმოებელი	60 „
მელქო — კომსომოლა	20 „
ხუცესი	50 „
ხრიკიშვილი — სახლის მეპატრონე	45 „
ვაჭარი	50 „
მუშა	35 „
ლუბა	35 „
სონა	30 „
დესპინე	50 „
სალომე	50 „
ვალიკო —დარაჯი	25 „

მოქმედება სწარმოებს პროვინციაში.

კვიროსი და ლუბა

(მოქმედება სწარმოებს კომუნალურ მეურნეობის გამგის კანცელარიაში, სცენაზე ზის საქმის-მწარმოებელი კვიროსი. მოხუცი კაცია, ყურს აკლია, სამოცი წლისაა, საქმეებშია ჩაფლული და მუშაობს, სათვალეებს ცხვირის წვერზე იკეთებს. ბეჭედს იღებს და ხანგრძლივათ აორთქლებს: ჰო, ჰო, ჰო, ჰო, !... შემდეგ ქაღალდზედ რაც ძალი და ღონე აქვს აწვება ბეჭედს, ამ დროს შემოდის ლუბა: პატარა ტანის დედაკაცია, ერთობ ნერვებაშლილია; შემოვარდება და რაკი გამგეს ვერ დაინახავს, ეცემა კვიროსს).

ლუბა:—სად არის გამგე?

კვირ.:—(ვერ გაიგონებს) ჰა?

ლუბა:—ვაი შენ და შავი ჭირი! (უფრო ხმა-მაღლა) გამგე სად არის, გამგე?

კვირ.: გამგე!.. (თითებს ორივე ყურების ზევით მიიდებს და თითების თამაშით და სიცილით) იჭირავს!

ლუბა:—ვის იჭირავს, ვის! ვაი შენს პატრონს! აბა, მისი ყოფილა ქვეყანა! სად არის თქვა მითხარი ჩქარა, თვარა ამ ქაღალდებს თავზე დაგაფხრეწავ (ხელს წამოუსვამს ქაღალდებს, მაგრამ კვიროსი სწვდება ხელში).

კვირ.:—გედირიე!!?

ლუბა:—გადვირიე კი არა, თქვენს ხელში რატომ სრულიად არ შევიშლები! (აიღებს ორდერის წიგნს, რომელსაც ისე ახლო მიიტანს თვალებთან წასაკითხავათ, რომ თითქმის თვალებზე მიიკრავს), ეს ის ორდერის წიგნია განა, რომლითაც მე სახლიდან გამომაგდეთ! (ესვრის კვიროსს), შე მუხის ჯირკო, შე ყასპის კუნძო, შენა! მე თქვენ გაჩვენებთ: შენცა და იმ შენ გამგესაც, თუ როგორ უნდა სახლიდან გამოგდება!

კვირ.:—დედაია! გედირია სწორედ!!!. ბატონო, ჩემთან რა გინდებიენ! მე მიბრძანეს და, რავაც საქმის-მწარმოებელმა, ორდერი გამოგიგზავნეთ..

ლუბა:—მწარმოებელი თკარა, ბევრი რამ გესმის შენმა თავის გაფხრეწამ!

კვირ:—(ვერ გაიგონებს) ჰა?

ლუბა:—ზახრუმა!

კვირ:—ხუმრა!!!..

ლუბა:—(გაჯავრებული) რა ხუმრაო, რის ხუმრაო!.. ხომ არ გინდა ეგ ჩიჩილაკივით მოშობილი წვერი აგაპუტო თელათ! (მიიწევს) მეხი კი დაგაყარე მაგ უტვინო თავზე!.. ვერ უყურებთ ამ ნაგვის გოდორს, როგორ მასხარათაც მიღებს! თფუ!!! შეგარცხვინოთ ღმერთმა! (მიაფურთხებს და საჩქაროთ გადის, მერე ისევ მობრუნდება და კარებიდან) მე თქვენ გაყურებიებთ სეირს! დავიჭერ, სადაც იქნება იმ თქვენ გამგეს და სულ ყურით მოვათრევ აქა! (გამგე ამ დროს გაალებს გვერდის კარებს და შემოვა, მარა რა დაინახავს ლუბას მისდაუნებურად წამოიძახებს: „ვაიმე ლუბა!“ და მსწრაფლ გავარდება. ლუბა ვერ დაინახავს). აბა ვნახოთ როგორ გამაგდებთ!

კვირ.:—ჰა!?

ლუბა:—უი შენ და ზახრუმა! (კარს მიარახუნებს და გავარდება).

გამგე და კვიროსი.

კვირ.:—უი, დასწყევლოს ღმერთმა! რავა კურომოზვერივით დამეტაკა!

გამგე:—(იმავე გვერდის კარებს ფრთხილათ გაალებს და რაკი ლუბას ვეღარ დაინახავს, შემოდის და სიცილით კვიროსს) იჭირავს?!.

კვირ:— (ყურებზე თითების ჩვენებით) მაი დასურ დეიჭირავს ყურდღელს! (ორივენი ჯდებიან) აგია იგი?..

გამგე:— (სიცილით) ვინ იგი?

კვირ.:—აგია ის ქალიი!

გამგე:—(სიცილით) ჰო, აგია იგი! (ამოიღებს პენსნეს, გაიკეთებს თვალებზე და თვალის ძირში თითებ-მიბჯენილი, დიდათ ჩაფიქრებული სინჯავს ქაღალდებს. კვიროსიც იკეთებს მის სათვალეებს ცხვირის წვერზე და სწერს; ამ დროს შემოდის მუშა და უკმაყოფილოთ, ეტყობა მრავალჯერ ყოფილა გამგესთან, მაგრამ გაწბილებული წასულა. შურდულივით მივარდება გამგეს).

იგინივე და მუშა:

მუშა:—(მკვახეთ) რაია, ამხანაგო, აგი?!.

გამგე:—გამარჯობა, ამხანაგო! რას გვიბრძანებ?

მუშა:—მე არავის არ ვუბრძანებ. მე, მუშას, რატომ არა მაქვს ერთი ოთახი. როდემდის უნდა ვიყო ცისქვეშ!

გამგე:—რა გვარი ხართ, ამხანაგო?

მუშა:—კაცო, დავბერდი აქანა სიარულით და, რავა, კიდო გვარს მეკითხები!?

გამგე:— შენ დაბერდი და მე აქანა სული ამომხადეს ამდენმა მთხოვნელებმა! რამდენი კაცი აქან მოვა, სად მახსოვს მისი გვარი! მე გეკითხები რა გვარი ხართ-თქვა!

მუშა:—(წყენით) სიკინჭელაშვილი!

გამგე:— (უძახის კვიროსს) კვიროსი?

კვირ.:—(არ ესმის).

გამგე:—(უყვირის) კვიროსი!..

კვირ.:—ჰა!

გამგე:—ჩვენ სიკინჭელაშვილს ხომ მივეცით გუშინ ორდერი, ხომ მივეცით სიკინჭელაშვილს?

კვირ.:— ბერი!!.

გამგე:—ბერი კი არა მალაზონი არ გინდა!? ორდერი, ორდერი, ხომ მივეცით სიკინჭალაშვილს?

კვირ.:—კენჭოშვილს?

გამგე:—კენჭოშვილს კი არა, **სი-კინ-ჭე-ლა-შვილს!**

კვირ.:—კი, კი!

გამგე:—(მუშას) აბა, რაღა გინდა! ორდერი მოგეცით!

მუშა:—ცარიელი ქაღალდი რა ეშმაკათ მინდა, სახლში არავინ შემიშვა!

გამგე:—საქმე რაშია... აბა, სხვას გამოგიწერ. კვიროსი გამოუწერე რაჟდენ ხრიკიშვილის ბინაზე ერთი ოთახი, დაბლა სართულში.

მუშა:—(აწყვეტინებს) როგორ თუ დაბლა! ჩვენ მისდღემჩი არ უნდა გვეღირსოს ზევით ცხოვრება?!

გამგე:—საქმე რაშია... ნუ, ზევით იყოს, ვსიო რავნო, ჩემთვის სულ ერთია, სადაც გინდა იქ დავაკრავ ბეჭედს და ხელს მოვაწერ. კვიროსი, გამოუწერე ორდერი ზევით სართულში.

კვირ.:—ვისას?

გამგე: —რაჟდენ ხრიკიშვილისას (კვიროსი ვერ გაიგონებს).

კვირ.:— ჩხიკვიშვილისას!

გამგე:—ჩხიკვიშვილისას კი არა, **ხრი-კი-შვი-ლისას!**

კვირ.:—იქინე გუშინ ქე არ გამოუწერე ერთ უჩიტელს!?

გამგე:—უჩიტელს?!.. აბა, რა ვქნათ! (მარჯვენა ხელის სანიშნებელს, და შუა თითს თვალების ძირში მიიდებს და უცებ) საქმე რაშია... გამოუწერე... ან არადა.. ჰო, მაიცა, მაიცა!.. არა, არა ნიჩევო... გამოუწერე სულ ერთია.

კვირ.:—ნუ შობი მასტე თვარა, დეიჭირავ ყურდღელს!

გამგე:—არაფერია... ნიჩევო.. (მუშას) ა, ბატონო, ე! (კვიროსზე აჩვენებს) მიდი მასთან და გამოგიწერს!

მუშა:—ეს კარგი, ამხანაგო, მაგრამ იქინე სახლაფორთო არა იყოს რა, თვარა არ ვიცი რას ვიზამ!

გამგე:—როგორ თუ სახლაფორთო! მე გაძლევ ორდერს! მორჩა და გათავდა.

მუშა:—კი მარა, ვინცხა უჩიტლიზა რომ მიგიცია ორდელი!

გამგე:— რა ვუყოთ რომ მიმიცია! ვინც მიასწრებთ, იმას დაგრჩებათ.

მუშა:—რავა, მოსწრებაზეა საქმე! ვაი ჩვენ პატრონს უბედურს!

გამგე:— აპა, რავა გგონია! არაა, ამხანაგო, ოთახები... კვიროსი, დასწერე? (კვიროსის არ ესმის).

მუშა:—აპა, რა ძალა აქვს ამ ორდელს?

გამგე:—ის ძალა აქვს, ამხანაგო, რომ: ხელს მოვაწერ, ბეჭედს დავასვამ და მორჩა. მერე შენ თითონ უნდა გაიკვლიო გზა.

მუშა:—კი მარა, ამისთანა ბეჭედი გუშინ უჩიტლიზა დაგისვავს, დღეს მე დამისვამ... ძალა არ უნდა ქონდეს ამ შენ დასმულს, თორემ ისე რა გამოვიდა!

გამგე:—ექნება, ექნება, მიდი და შეხვალ ოთახში! (უძახის კვიროსს) კვიროსი! (არ ესმის). კვიროსი, კვიროსი! ორდერი დასწერე, ორდერი?

კვირ.:—კი, ბატონო, კი. (მიაქვს ორდერი ხელმოსაწერათ) ა, დაასვი ბეჭედი და მორჩა!

გამგე:—(ხელს აწერს და ბეჭედს ასვამს) აი, ამხანაგო, ხელიც მოწერილია და ბეჭედიც დასმულია. მიდი და შედი ოთახში.

მუშა:— კი შედი, თუ შემიშვენ.

გამგე:—კი შეგიშვებენ; კი. ხომ ხედავ ბეჭედი დასმულია.

მუშა:—(მიდის თავის ქნევით) რავა დევიჯერო ჩემ ორდელზე დასმულ ბეჭედს ძალა აქვს და უჩიტელზე დასმული უძალოა!.. არაფერი არ მესმის (გადის გაკვირვებით).

კვირ.:—ბატონო, აი, ხრიკიშვილის ბინაზე რომ უწერ ყველას, იქინე ჩხუბი გეიმართება მე ვიცი.

გამგე:—აი, დარდი! გეიმართოს მე რა!

კვირ.:—კი მარა, ხვალ ისტევლე მოგვადგებიან.

კვირ.:—მოგვადგენ, მერე რა! სანამ გვექნება ქაღალდი,—ვწეროთ ორდერი და ვასვათ ბეჭედი!

კვირ.:—ბეჭედი კი მარა... ამდენი წარა-მარა დასმა, რაცხა....

გამგე:—(აწყვეტინებს) მისი ჯავრი ნუ გაქვს შენ! (ამ დროს შემოდის ხუცესი, შეშინებული, აქეთ-იქით იყურება)

ИГИНИВЕ ДА ХУЦЕСИ

ხუცესი:—(შემოდის დიდის მოწიწებით და შიშით აქეთ-იქით იყურება) გაკურთხოთ ღმერთმა.

გამგე:—აქ სამლოცველო არ არის... რა გნებავთ! ბრძანეთ!

ხუცესი: —დიახ, ის მინდოდა მომეხსენებია... ეკლესია დამიხურეს იმ ღვთისგან შეჩვე.... ახ, უკაცრავად, ჰო.... იმას მოგახსენებთ....

გამგე:—ბატონო, ბრძანეთ რაშია საქმე?

ხუცესი:—დიახ, ეკლესია დამიხურეს კომსომოლისტებმა და გამანადგურეს კაცი.... ((შიშით იქით-აქეთ იყურება).

გამგე:—რამ შეგაშინათ, ბრძანეთ! აქ კომსომოლი არავინაა.

ხუცესი:—კი მარა, მაინც მეშინია! ის ღვთისგან შეჩვენ... (გადააკეთებს) ღვთისგან კურთხეული მელქო...

გამგე:—რომელი მელქო?

ხუცესი:—კომსომოლისტების უფროსი.. რომ წამომელეწოს, ხომ დავიღუპე კაცი! მერმე მაინც აჩრდილივით მსდევს თანა.

გამგე:—ბატონო, თქვით რა გინდათ?

ხუცესი:—მომისმინე, შვილო და ნუ გამიწყრებით. დიახ, ეკლესია რომ დამიხურეს...

გამგე:—კიდევ! გევიგეთ, ბატონო, რომ დაგიხურეს!. (თავისთვის) არა, ეს თუ არ მოვიშორე თავიდან, ცუდათაა ჩემი საქმე! ბატონო, თქვი ჩქარა, თორემ შევიდა კომსომოლის უფროსი!

ხუცესი:—(შიშით ნახევრად ჩაჯდება) ჰო, უფროსი! რომელი?

გამგე:—რომელი და მელქო!

ხუცესი:—მელქო?! არა, არა, მერე მოგახსენებ!.. (როგორც შურდული, ისე გავარდება. კარებში მართლაც მონაცვალ მელქოს დაეტაკება და წაიქცევა. ხუცესი რა შეხედავს მელქოს — სასოწარკვეთილი დაიწყებს ღრიალს: „მიშველეთ, მიშველეთ! ვინა ხართ ქრისტიანი!“ ბობღ-ვით გადის, გამგეს სიცილით უსავდება).

ИГИНИВЕ ДА МЕЛКО:

მელქო:—თფუ, დაგწყევლოს ეშმაკმა! როგორ ტახივით დამეტაკა! რა უნდოდა? ქელეხი ხომ არა გონია აქ საჭმელი?

გამგე:—(სიცილით) გულთმისანი ვარ, გულთმისანი! (სიცილით ჩაოსდება).

მელქო:—რა იყო, კაცო, რა გაცინებს?!

გამგე:—ხა, ხა, ხა, ხა!.. მაგ ხუცესს ვუთხარით: წადი ჩქარა, თვარა მოვიდა მელქო თქვა და შურდულივით გავარდა საწყალი შიშით! ხა, ხა, ხა, ხა,!.. კაცო, შენ გერიდებოდა და მაინცა და მაინც შენ დაგეტაკა?! ხა-ხა-ხა-ხა.

მელქო:—უ, დასწყევლოს ეშმაკმა!

გამგე:—სხვა, მელქო, რასა იქ და როგორა ხარ?

მელქო:—ვარ რადა შენი ლოცვა-კურთხევით. დავდივარ უბინაოთ, გვერდებ-გაცრებული. კაცო, როდემდის უნდა ვიყო ასე, აღარა გრცხვენიან! მოკვდი, ამხანაგო, აღარ შემიძლიან! ფილტვებამდისა ვარ გაყინული! ე, კაცო, მომეცი ერთი ოთახი, თორემ მოვკვდები და შენთვის ზარალია. კუბო უფრო ძვირი დაგიჯდება.

გამგე:—გიშოვი, გიშოვი!

მელქო:—როდის-ღა! „მოლა მოკვდა და თავზე ფლავი დააყარესო!“ მე თუ მოვკვდები, მერე ჯანაბას შენი თავი!

გამგე:—ოჰო, ჰო, ჰო! ჩემი მტერი ჩავარდა კომსომოლების ხელში! გამოგიწერ, ახლავე გამოგიწერ ორდერს. (უძახის კვიროსს) კვიროსი! კვიროსი!

კვირ.:—ჰა!

გამგე:—გამოუწერე ორდერი რაჟდენ ხრიკიშვილის ბინაზე! (კვიროსი ვერ გაიგონებს).

კვირ.:—ჯინაზე!?

გამგე:—ჯინაზე კი არა, ბინაზე, ბინაზე!

კვირ.:—ვის ბინაზე?

გამგე:— ხრიკიშვილის, ხრიკიშვილის!

კვირ.:—კიდომ იქინე!?

გამგე:—კი, კი.

კვირ.: (გაკვირვებული თავისთვის) ყველას იქინე აგზავნის და აი, ხალხი ერთი-მეორეს თუ დააქდება, თვარა, რავა დეეტევიენ! (სწერს ორდერს).

გამგე:— უჰ, ამევიდა სული! რა უყო, კაცო, სად გავაჩინო ამდენი ოთახები!

მელქო:—აბა, რავა გგონია! ძნელია, ბიძია, ხალხის სამსახური.

(გაგრძელება იქნება)

ეროვნული ბიბლიოთეკა

სოფლელები:—ეს ვიღაც პატარა კაცი არ უნდა იყოს! ხედავ გულზე უწინდელ მამასახლისის მედალი ჰკიდია!?.

„კ უ რ ს ე ბ ი“

სასაცილო, უბედურება მრავალ მოტყუილე გათ

„ეკონ. ფინანსიურ კურსების“ დავიდარაბიდან

I

კულისებში კურსების გამგე—დიომიდე ელაპარაკება თანაშემწეს:

დიომიდე:—იპოლიტე, შე გენაცვალე, ხომ ხედავ, როგორი აღელვებული არიან მსმენელები! მე რომ მათ კრებას დავესწრო, ხომ იცი როგორი ნერვებიანი ვარ, გადავირევი და ვინ იცის რა მოხდება!.. წადი და შენებურათ დაამშვიდე... თანაც მოაგონე, რომ ფული შემოიტანონ.. ყველაფერი გამოსწორდება-თქო—დაჰპირდი..

იპოლიტე:—კი მაგრამ.. ბევრჯერ დავპირდით, მაგრამ ერთხელაც არ შეგვისრულებია დაპირება...

დიომიდე:—მერმე რა ვუყოთ!.. არა უშავს... (იპოლიტე ყოყმანით და გაუბედავათ გადის. დიომიდე მოსთქვამს):

ასოც მანეთს ვახდევინებ თვითეულს,
მსმენელი მყავს მე კურსებზე სამასი,
ეს ფული ხომ მარტო ჩემი არ არის,
მხოლოდ მრჩება ორი წილი ამაში.

II.

საერთო დარბაზი. მსმენელთა კრება. აურ-ზაური.

მსმენელი:—ამხანაგებო, ცხადია, რომ ჩვენ ამ კურსებიდან ფინანსისტები კი არა, ფინაჩისტები გამოვალთ (საერთო სიცილი). ამ კურსებს კი არ უნდა ერქვას: „ეკონომიურ-ფინანსიური კურსები“, არამედ: დიომიდეს ხელობის მოტყუილებისა და ყალთაბანდობის კურსები..

ხმები:—სწორია... სწორია.. დაწყნარდით... გამგის თანაშემწე მოდის:::::

ხმები:—არ გვინდა, არ გვინდა.. თვითონ გამგე მოვიდეს, თვითონ გამგე...

იპოლიტე:—ამხანაგებო, დაწყნარდით, დამშვიდდით. გამგე ნერვიული კაცია და ვერ მოვა... სხვა საკრებო და სალაყბო აქ არაფერია... მდგომარეობა გამოკეთდება და ჩადგება კალაპოტში.... დღეს თუ ლექტორი არ მოვიდა, ამის მიზეზი აქვს

ხმები:—გუშინ? გუშინ-წინ?.. და ყოველთვის ასე....

იპოლიტე:—მერე რა ვუყოთ!.. ყოველთვის არის გასამართლებელი მიზეზი.... ხვალ რომ არ მოვა, ამის მიზეზს დღეს გეტყვით. როგორც მოგეხსენებათ, ლექტორს ფული უნდა... ჩვენი სალარო ღარიბია და ამიტომ ფული უნდა შემოიტანოთ...

ხმები:—ვინ შესანსლა შენის ფული?

დიომიდე (რომელსაც ეს ლაპარაკი კულისებში ესმის):—რა დროს შემაზეა ლაპარაკი, როცა გაზაფხულდა.. აი, ასეთ უმადურ ხალხს პატივი ეცით და გაუხსენით კურსები.... (მოსთქვამს):

——თავო ჩემო ბედი არ გიწერია....
მსმენელები ვხედავ გადამერია....

(გაგრძელება რევიზიის შემდეგ)

გრი—თამა.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ცნობათა მიღება

„უპწკინეს“:—შე დალოცვილო, მეფოსტე კი არა ხლმასკომის თავმჯდომარე თვრება, მაგრამ რა უნდა ქნათ?! მაგ კაცს ისიც ეყოფა რომ:

მზეო ამოდი, ამოდი
ნუ ეფარები გორასა...
ღვინით დამთვრალა მეფოსტე,
აგერ ტალახში ჰგორავსა!

ახტალისა, ან წყალტუბოს ტალახი რომ იყოს, რა უჭირს—კიდეც მოუხდებოდა.

„დევს“:—თქვენი ლექსი:

აქეთ გორასა წიხლსა ვკრავ და იქით გორას ძრას ვუზამ...
ხუთას ფუთს რკინას დავლეჯავ და კევივითა ყლაპს ვუზამ,—

ჩვენ ასე შევასწორეთ თქვენთან შედარების მიხედვით:

ფურნის კარებსა წიხლსა ვკრავ, შიგ შევალ და პურს ძრას ვუზამ,
ხუთ გირვაქნა პურს დავცოხნი და ცივ მჭადივით ყლაპს ვუზამ..

ხირხიცას:—წერილის ბოლოში სწერთ:

„ჰა, ამ ერთ ლექსს კიდევ ვგზავნი უკანასკნელად, თუ ესეც არ დაბეჭდეთ და წინანდლებსავით გადაგზავნით გოდორში,—ამიერიდან თქვენ ვერ მიიღებთ ჩემგან ვერც ერთ სტრიქონს“.

ძალიან სასიამოვნო! ჩვენც ეს გვინდოდა და გეელირსა კიდეც.

სიმართლეს. (ფოთი):—ჩვენ გვგონია რომ არავის არ ექნება საწინააღმდეგო, თუ **„ფოთვაჭს“** სახელს გამოუცვლით და მისცემთ მის დამახასიათებელ სახელწოდებას: **„ბუზვაჭი“**, ეს უფრო შესაფერი იქნება, რადგან

გამგეები—უამრავი,
თანაშემწე— უფრო მეტი,
ხოლო ტყავი— ერთი ფუთი,
არც ნაკლები და არც მეტი...

და მიუხედავათ ამისა:

მიმორბიან, ფაცურობენ,
თითქოს საქმე აქვთ მათ დიდი;
თაროებზე კი არა სჩანს
საქონელი გასასყიდი...

ჩვენ მაინც ვერ მივხდით, თუ რატომ გინდათ სახელი გამოუცვალოთ და დაარქვათ **„ბუზ-ვაჭი“**.

ჰა, აქ სწერია ამისი მიზეზი:

„ზაფხულის მოახლოვება უხარიათ „ტრესტი“-ს თანამშრომლებს და ამბობენ:— ბუზების დათვლითა და ჭერით თავს მაინც შევიქცევთ მაშინ-ო!

— თუ კი აცალა მუშგლეხინმა!—, დაუმატებდით ჩვენ...

თენებოურის ქაჯს (ოზჩა. ქუთ. მაზრ.):— თქვენს შარიდან ვერავინ ამოვა. განა ესეც დასაძრახია, რომ::

მასწავლებლები: ილია ქორქოლიანი და არქიფო ბურჯანაძე **„პრაქტიკული მეთოდით“** ასწავლიან მოწაფეებს. ჩვენი მიზანი ის არის, რომ სკოლამ მოგვცეს სოფლისათვის გამოსადეგი ახალგაზრდობა. ამიტომ ილია მოწაფეებს თავის (იგულისხმება ილიას) სახლში ასწავლის **არაყის გამოხდას**, ხოლო არქიფო, როგორც დახელოვნებული სპეცი „ღვინის საკითხში“, მოწაფეებს უხსნის რომ:

არაყი ღვინის ცრემლია
ქვაბიდან გადმონაქუხი.
იგი ჭაჭისგან იხდება,
ხეხილმაც იცის თუმცაღა.
თეთრ არაყს, წითელ ღვინოსა,
ბავშებო, ყველას სმა უნდა...
ერთ ბორჯომის ბოთლ არაყსა
წყაროს წყალსავით ყლაპს ვუზამ...

რატომღაც არ უზამს, თუ კი განათლების განყოფილება არ გაეჩხირა ყელში... ეს მისთვის, ალბათ, არც ისე ძნელი საქმეა

კვანტს. ჩვენ უფრო მადლობელი ვიქნებოდით, რომ არ აგელაპარაკებია საწყალი გოგონა თავის მონოლოგით. ნუ თუ თავისი თავის მაინც არ შეგრცხვათ ამისი დაწერით?.. ბოლოში ასე გვწერთ:

„ამ წერილის დაბეჭდის იმედი კამარაში ავაფრინე; აწი თუ გადმოვარდება და ფრთებს დაიმტვრევს, ეს რა ჩემი ბრალი იქნება“.

რაღა თავი ავიტკინოთ და პასუხი გამოვიგონოთ; ისა სჯობია მზადეული პასუხი მოგცეთ:

აფრინეს ალალიო,
რაც არ იყო, არ არიო...

საწყალი! მოწყვეტით ჩაინარცხა გოდორში; ფრთები კი არა, კისერიც არ გადარჩენია.

ნემსს:—ბლაგვი ნემსი ყოფილხართ. ვერ იჩხვლიტებით მწარეთ.

ალიმანოვს (ბულვანი. სენაკის მაზრ.):—შე კაი კაცო, რაღას გვიგზავნიდით და რვა კაპიკიან მარკას ხარჯავდით, თუ კი:

თვალი ცრემლებით მევსება,
როცა ვკითხულობ ამ ლექსსა.
ვიცი ბევრს მიაგინებენ,
ვინც ეს ამბავი გალექსა.

მართლაც სატირალია ასეთი ლექსი; მის პატრონს კი არა, მტერსაც შეეცოდება ეს გაჭირვებული, ესა! ხოლო რაც შეეხება **მიგინებას**, პირველი ეს იქნება ტარატროზი·

ტარკოჩს (ახალდაბა):—ალბათ თქვენი ოთხწლედის გამგეც —**ციციშვილი ოზჩელ** მასწავლებლებსავით (**იხ. ჩვენი პასუხი—„თენებოურის** ქაჯს“) ასწავლის მოწაფეებს პრაქტიკული მეთოდით.

ამიტომ არ უნდა გაგიკვირდეთ, თუ თქვენი გამგე მოწაფეებს ეუბნება:

პრაქტიკულ ვარჯიშობისთვის
ხვალ ჩვენ კვერცხები გვჭირია.
ბაზარზე როგორ ვიყიდოთ,
არ არის,— თანაც ძვირია.
სჯობს მოიტანოთ სახლიდან,—
გასწავლით გამოჩეკასა
და თქვენ აჯობებთ მეზობელ
მეკრუხე მართა, ეკასა.
განახვებთ— კრუხი კვერცხიდან
როგორ სჩეკს თავის წიწილსო“...
ბავშებს რო მოაქვს კვერცხები,—
გამგე უმატებს სიცილსო.
და ეს კვერცხები ჩვენს გამგეს
მიაქვს სახლში და ყლაპავსო...
ნეტავი ყურს ვინ ათხოვებს
ასეთ საქმეს და ამბავსო.

დააცადეთ... ჩვენ გვგონია—წიწილების მაგიერ თქვენი გამგე კვერცხებიდან რევიზიას გამოჩეკავს და, შესაძლებელია, შემდეგ მართლად კარგი კრუხი გამოდგეს.

ალექსი:—ეჭვი არ შეგვდის თქვენს პოეტობაში::

ოცი წლისა ვარ ჯეელი,
ლექსები დამიწერია...
ეს ასე არის, თუმცაღა,
ეს ძნელი დასაჯერია.
მაგრამ ეს ვინც არ იწამოს,
დაექცეს იმას კერია
და ერთ ალაგას შეერჭოს
ბებია მისის ჩერია...

პირი არ დასწვას!

ამერიკაში დაკვეთების გამოსასყიდათ გაგზავნილ საბჭოთა ოქროზე ხელს აპოტინებენ პუანკარესა და სხვა სახელმწიფოების დამქაშები.

რა კარგია, გემრიელი, თანაც არის ახლოს;—
მაგრამ, ვაი, როგორ მისწვდეს, პირი როგორ ახლოს?!

პოლიგრაფტრესტის მე-ნ-ე სტამბა, კამოს ქ. № 68

იქა-აქ მსმენელთა თავები სავსე ღომის თავთავებსავით დახრილიყვენ, თითქოს გამგეს მოკრძალებით სალამს აძლევენ:

— დილა მშვიდობის... დილა მშვიდობის!...

მაგრამ მომხსენებელი (იმავე დაწესებულების გამგე) უფრო და უფრო ხმამაღლა და რიხით აგრძელებდა თავის სიტყვას, რომ დაეჩრდილა ჩაძინებულთა მაგარი ხვრინვა, რომელიც, თითქოს უამრავი რადიო-მიმღები ხრიწინებსო, დარბაზს აყრუებდა.

—... ამგვარათ, ამხანაგებო,— ამბობდა მომხსენებელი,— გაფლანგვა და ბიუროკრატობა არ არის მოგონილი მარტო ადამიანის მიერ. მეცნიერულათ ჩემს მიერ დამტკიცებულია, რომ გაფლანგვა, რასაც დღეს ადგილი აქვს ჩვენს სავაჭრო დაწესებულებებში, ცხოველთა სამეფოშიაც ყოფილა.

ავიღოთ, მაგალითად, ძველი „დედა-ენიდან“ ასეთი ამბავი:

„თხამ შეჭამა ვენახი“

ალბათ, გემახსოვრებათ, რომ... თხამ შეჭამა ვენახი, თხა შეჭამა მგელმა, მგელი— თოფმა, თოფი—ჟანგმა, ჟანგი—თაგვმა, თაგვი—კატამ და ასე სულ.. აი, ასეა ერთმანეთზე გადაბმული დამნაშავეთა მთელი რიგი და საგამომძიებლო ორგანოებსა და პროკურატურას ძალიან უჭირს (და არც გასაკვირია) ყველა დამნაშავეების გამოაშკარავება..

ჩვენს დაწესებულებებში ჯერ კიდევ ბევრია: თხები, მგლები, თაგვები და სხვა ასეთები... და სწორეთ, აი ამიტომ არის, რომ ასეთ სამწუხარო მოვლენებს ადგილი აქვს ჩვენს ცხოვრებაში.

მართალია: ვენახის შემჭმელმა თხამ უკვე მიიღო საკმაო სასჯელი, მაგრამ არა ვენახის პატრონისაგან, რომელსაც შეეძლო დაეკლა ან გაეყიდა იგი და ნაწილობრივ მაინც დაეფარა ვენახის დეფიციტი თხის მიერ მიყენებული, — არამედ მგელისაგან, რომელმაც გემრიელათ შეახრამუნა ვენახით გამძღარი თხა და თავის გზას გაუდგა.

ეს არის, ამხანაგებო, ე. წ. „სამოსუდი“, რისთვისაც მგელს პასუხი უნდა ეგო და კიდეც აგო—ის თოფმა მოჰკლა.

ეხლა გადავბრძანდეთ ბიუროკრატიზმზე, რომლის საუცხოვო ნიმუშს იძლევა იგივე „დედა-ენა“, სადაც სწერია:

„რწყილი და ჭიანჭველა“

თქვენ იცით, რომ რწყილი მივიდა ღორთან ჯაგრის სათხოვნელათ, რომ ამით გადაერჩინა წყალწაღებული ჭიანჭველა,—და ისიც იცით, თუ რა უპასუხა ღორმა:

— რკო მომიტანე და შემდეგ მოვილაპარაკოთო!...

ეს, ამხანაგებო, პირწავარდნილი ბიუროკრატობაა ღორის მხრივ... კიდევ მეტი და კიდევ უარესი,—ეს არის ქრთამი....

შემდეგ აქედან მიდის ყვავთან, იქიდან—ორმოსთან, ფეტვთან და ასე...

სანამ ჯაგარს მისცემდა ღორი, ჭიანჭველას უკვე თავისი დაემართა—დაიხრჩვა წყალში; წყალდიდობამ მოუსწრო... ბევრი ეძება დამხრჩვალი მეგობარი რწყილმა, მაგრამ ვერც „წყალის დამხრჩვალთა დამხმარე საზოგადოების“ მცველებმა ნახეს, რადგან წყალი ამღვრეული იყო....

ვინ იყო ამისი მიზეზი?

აქ ორი პასუხი არ შეიძლება.

ამის მიზეზი იყო ბიუროკრატი ღორი, რომელსაც შეეძლო საჩქაროდ დახმარებოდა (და მით უმეტეს ასეთ შემთხვევის დროს) და საქმე არ გაეჭიანურებია...

ჩვენს დაწესებულებებში ბევრია ასეთი (უკაცრავათ თქმაა, ბოდიშს ვიხდი საკუთარი თავის წინაშე) „ბატონი ღორები“ და მჩხავანა ყვავები, რომლებიც წარა-მარა ყველაფერზე უჩხავიან დაბალ მოსამსახურეებს.

კიდევ ერთი პატარა ნიმუში:

„ხარაბუზა და ფუტკარი“

ვის არ გაგიგონიათ:

ხარაბუზა ფუტკარს შეხვდა,
მიაძახა:—გზა მომეო.

თქვენ როგორ გგონიათ—ეს არ არის ბიუროკრატობა?!

არის და მერე როგორი? ძალიან დიდი.

ხარაბუზა დარბის, დაბზუის და მას არავითარი სარგებლობა არ მოაქვს; ხოლო ფუტკარი კი ჩუმათ, უჩინრათ თაფლს აკეთებს. აქ შეიძლებოდა ასეთი პარალელის გავლება: ხარაბუზა, როგორც ჩვენი დაწესებულებების ზოგიერთი გამგე; ფუტკარი კი— როგორც დაბალი მოსამსახურე, რომელსაც თავი ჩაუკრავს ქაღალდებში და დაუზარებლათ მუშაობს.

ბევრი ასეთი ცოცხალი ნიმუშების მოყვანა შეიძლებოდა, მაგრამ რა საჭიროა, როცა ყველაფერი ისედაც გამორკვეულია.

ჩვენ უნდა ვებრძოლოთ ბიუროკრატობას და რითაც არ უნდა დაგვიჯდეს მოვსპოთ იგი.

ხელისუფლების ხელმძღვანელები ამბობენ:

— **სისტემატიური და ხანგრძლივი ბრძოლა ბიუროკრატიზმსო.**

მე კი ასე ვეტყოდი მათ:

— არა, ჩვენო ძვირფასნო; მაგ თქვენს დევიზში თქვენ ვერ ატყობთ, მაგრამ ჩაქსოვილია თვით ის ბიუროკრატიზმი, რომელსაც ებრძვით.. „**სისტემატიური და ხანგრძლივი**“,—ეს ხომ ბიუროკრატიზმის დამახასიათებელია! ეს ხომ ბიუროკრატიზმის თვისებაა?!

ამიტომ მე ვამბობ:

— არა სისტემატიური და ხანგრძლივი, არამედ დაკვრითი და გადამჭრელი ბრძოლა ბიუროკრატიზმს!..—და მომხსენებელმა, თავისი თავის კმაყოფილმა, ტაში დაუკრა თავის თავს და თანაც მადლობა გამოუცხადა მას (ესე იგი, თავისთავს).

დარბაზი მომხსენებლის ტაშმა გამოაღვიძა.

— გაუთავებია მოხსენება... მადლობა ღმერთს... კი გვმართებს ტაში!—და მთელმა დარბაზმა ტაშით გააცილა სცენიდან მიმავალი მომხსენებელი.

ენუქი.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

აქ ვიყიდი ავეჯს, —
არ იქნება ძვირი...

რომ გაიგო ფასი, —
ჩამოუშვა ცხვირი.

„დაკარგვა“

საერთოდ, დაკარგვა, როგორც მცნება, ჩემთვის მიუღებელია. მაგალითად, არ მიყვარს, როცა რაიმე იკარგება.

წარმოვიდგინოთ დრო: ორატორმა, რომელმაც გახსნა კრება, კრების გახსნის განმარტებას მოანდომა ორი საათი. ბოლოს მაინც იმით დამთავრდა რომ მან კრება გახსნილად გამოაცხადა, თუმცა ყველა გრძნობდა, რომ კრება კარგი ხანია გახსნილი იყო. აქ გულუბრყვილო მოქალაქეს ეგონება, რომ ორატორმა დაკარგა დრო, მაგრამ ეს მოქალაქე უთუოდ ცდება. აქ იკარგება დრო, თვით მომხსენებელს ეკარგება ხმა, იკარგება კრების ზოგიერთ დელეგატის მოთმინება, იკარგება გულისყური, იკარგება ელექტრო-ენერგია, შალვრის უკანა ნაწილი (ცვდება), იკარგება ორატორის სიტყვების მეორე ნახევარი (რადგანაც მას არავინ არ უსმენს) და სხ.

ასეთია დაკარგვის ერთი უარყოფითი მხარე.

მაგალითად, იკარგება ფული. ერთი რომ ფული, როგორც ასეთი ეკარგება პატრონს; მეორე—ფულის პატრონი კარგავს დაკარგულ ფულის ნახვის იმედს, იგივე პატრონი კარგავს დროს დაკარგულ ფულის ძებნაში, იგივე პატრონი კარგავს ფულის მპოვნელის პოვნის იმედს; იმედის დაკარგვით კაცი ვარდება უიმედო მდგომარეობაში, მას იპყრობს პესიმიზმი, ანუ უიმედობა და ბოლოს იგი ხდება პოეტი.

ამრიგათ, ზოგიერთ რამის დაკარგვას შეუძლია პოეტობამდე მიიყვანოს დამკარგველი. თვით პოეტობას კი, ხომ იცით ბევრი რამის დაკარგვა მოსდევს: ასეთია მაგალითად, ზოგიერთ ნაწარმოებთა გამოცემაში ქაღალდის დაკარგვა, ქაღალდის ტრესტის ნდობის დაკარგვა, რითმების ძებნაში დროს დაკარგვა, ამავე რითმების გულისთვის იდეოლოგიურ ფრონტის დაკარგვა და სხვ.

—!—

სულ სხვაა, როცა ადამიანი იკარგება. ადამიანი ხანდისხან ფულზე მეტი ღირს და დროზე უფრო ძვირფასიც არის. ადამიანის დაკარგვას ხშირად გაზეთში გამოცხადებაც მოსდევს და ხან ინტერვიუც იბეჭდება მოქალაქეთა დაკარგვის ობიექტიურ მიზეზების შესახებ.

მილიციის ზოგიერთი თანამშრომელი, მაგალითად, ამტკიცებს რომ ახალგაზრდები იკარგებიან იმიტომ, რომ ამერიკაში მიდიან კინო-მსახიობათ გახდომის გულისთვის. მათ თურმე ხიბლავს ამერიკული ტრიუკებიანი კინო-სურათები და მიდიან საოცარ ამერიკის სანახავად.

არის მეორე, საწინაალმდეგო მიმართულების ჯგუფი, რომელიც ამტკიცებს, რომ მოქალაქენი მართალია

ეროვნული ბიბლიოთეკა

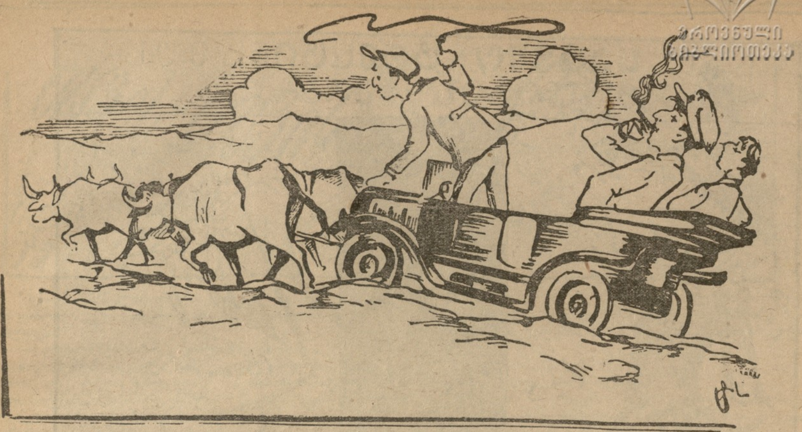

ზოგ პროვინციების ალმასკომის თავმჯდომარე (თავის ახლობელ თანამშრომლებს):— დალოცვილია კულტურა და ინდუსტრიალიზაცია.·. ცხენს ავტომობილი სჯობია,—არც შენი თივა უნდა და არც უნაგირი, ჩაჯექი შიგ არხეინათ და გააბოლე უდარდელათ!

იკარგებიან კინო- სურათების მიზეზით, მაგრამ დაკარგვის მოტივი სულ სხვა არის: ისინი ველარ უძლებენ სახკიმრეწვის სურათების ნახვას და იკარგებიან.

პირადათ ჩვენ გვგონია, რომ ეს უკანასკნელი არგუმენტი არ არის არა საყურადღებო.

მაგრამ არის სხვა მომენტებიც, როცა ადამიანი იკარგება სახკინმრეწვის მიზეზის გარეშეც. ასეთია მაგალითად ეს ამბავი:

ამ სტრიქონების დამწერი რამოდენიმეჯერ დაიკარგა ქ. თბილისში, უბრალოთ კი არა, საფუძვლიანად დაიკარგა.

შემთხვევა პირველი: იგი (სტირქონების ავტორი) წავიდა ელექტრონის მომწესრიგებელ სამმართველოში ელექტრონის ქირის შესატანად. იცადა რიგში, იცადა და ბოლოს მოთმინება დაკარგა. ადგა და გაზეთში შემდეგი განცხადება გაგზავნა:

დავკარგე მოთმინება ემსში (იგივეა, რაც თუესი, ანუ ელექრტონის მომწესრიგებელი სამამრთველო), ჩ. გ. (ჩ. გ. ნიშნავს—ჩაითვალოს გაუქმებულად).

შემთხვევა მეორე: იგივე მოქალაქე, მმაჩ-ში იდგა რიგში. სამი საათის ლოდინის შემდეგ მან ისევ გაგზავნა განცხადება:

დავკარგე განქორწინების იმედი. ჩ. გ."

მეორე დღეს განქორწინების შემდეგ იგივე მოქალაქე შეუდგა ახალი ცოლის ძებნას და პირველი ცოლის ალიმენტის საკითხის მოგვარებას. საამისოდ მან მიმართა იურისკონსულტს, რომელმაც საქმე სასამართლოში გადაიტანა.

მოგეხსენებათ, სასამართლოში საქმეების გარჩევის სისწრაფის ამბავი. ხსენებული მოქალაქე სამი წელი ელოდებოდა საქმის გარჩევას, მაგრამ ბოლოს იძულებული გახდა ასეთი განცხადება შეედგინა:

დავკარგე სასამართლოში საქმის გარჩევის იმედი ჩ. გ.

იმავე მოქალაქეს, რომელიღაც საბჭოთა დაწესებულებაში გამგის ნახვა დასჭირდა. სამი დღე გაატარა მან გამგის კაბინეტთან დგომაში და დარაჯთან პოლემიკაში, მაგრამ ამაოდ: მეოთხე დღეს მან ისევ დასწერა განცხადება.

დავკარგე დაწესებულების გამგის ნახვის იმედი. ჩ. გ.

ამავე სუბიექტს წყალის ფული დაურჩა შესატანი. ალმასკომის სალაროსთან დგომის დროს მან შემდეგი განცხადება ჩააჭიკჭიკა:

დავკარგე ალმასკომის სალაროში ფულის შეტანის იმედი და თვით შესატანი ფულიც. ჩ. გ.

იყო ისეთი დროც, როცა ეს მოქალაქე უმუშევარი გახლდა და არც პროფკავშირის საწევრო წიგნაკით იყო შეიარაღებული. ბევრი ირბინა, მაგრამ არაფერი გამოუვიდა: სამუშაოზე არ მიიღეს — კავშირის წევრი არ ხარო და კავშირშიც არ ჩასწერეს, — რადგანაც კავშირში თურმე მხოლოდ მომუშავეებს იღებენ. ამ ხეტიალს შედეგათ ასეთი განცხადება მოჰყვა:

ერთი მეორის მიზეზის გამო დავკარგე სამუშაოს შოვნის და პროფკავშირში ჩაწერის იმედი. ჩ. გ.

ჟენევაში განიარაღების მოსამზადებელი კონფერენცია რომ უშედეგოთ დამთავრდა, ხსენებულმა პირმა შემდეგი განცხადება გამოაქვეყნა:

დავკარგე განიარაღების იმედი ჩ. გ.

იგივე მოქალაქე ფრიად დაინტერესებული იყო ჩინეთის ამბებით, მაგრამ არ იქნა და არა! ვერც ჩინელ გენერლების სახელები და ვერც ჩინეთის რაიონების სახელწოდებები ვერ დაიმახსოვრა. ამას მოჰყვა შემდეგი:

დავკარგე ჩინეთის ამბების გაგების უნარი სა-ჩაიგაუ. (ვითომ—საჭიროა ჩაითვალოს გაუქმებულად).

ერთხელ, ლენინის რაიონში მოგზაურობის დროს ამავე მოქალაქემ დაკარგა ტრამვაის ვაგონის მოსვლის იმედი და შემდეგ, როცა ავლაბრიდან სახლში ბრუნდებოდა, დაკარგა გონება ვიღაც ხულიგნის კეტის დაკვრის გამო.

ასეთია დაკარგვათა კონკრეტიული შემთხვევები. აქედან ცხადი ხდება, რომ ჩვენ ყოველი ძალ-ღონით უნდა ვებრძოლოთ დაკარგვას, როგორც სოციალურად მავნე მოვლენას, და დაკვრითი წესით გამოვაცხადოთ დაკარგვათა საწინააღმდეგო კამპანია.

ალდარ-ალდარსან.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ტრამვაის პარკთან

(ყურ-მოკრული)

— შენ დღიზა რომელ სმენაში ხარ?

— ნაჩნოიზა.

— ნაჩნოიზა რატომ? გუშლამ არ იყავი ნაჩნოი?

— კი, მარა რაცხა აშიპკა მოსვლია რაპრედელიტელს.

— რომელ უჩასტკაზედ ხარ დანიშნული?

— ვერინცკი პადომზედ და გალავინცკიზედ.

— იქინე რა უშავს, იქინე დღისითაა ბრევლი მუშაობა, თვარა ნაჩნოიზა არაფელია.

— მაგი კი, მარა გვიან მივალ სახლჩი.

—სმენა ვის უნდა გოუკეთო ბოშო"?

— მელაძეს.

— მართალია, აქით მეიხედე! ქალოვნას უმატებენო, მართალია? მე ხომ იცი, ოტპუსკში ვიყავი და გუშლამ ჩამევედი.

— აჰ! გაჩუმდი, თუ ძმა ხარ, თვარა დეიწყება კიდოვ საკრაშჩენიე, აპა ისთე რას მოგიმატებენ.

— მეიცა, ერთი ის მითხარ, რავაა ის საქმე, შენი ვაგონიდან კაცი რო გადმოვარდა და თავი გეიტეხა?

— კაცო! იცი, მერე რავა იყო საქმე?.. ჯერ-ლა ვაგონი არ იყო ასტანოვკაზედ გაჩერებული, რომ ვინცხა ოხერი შემოხტა გაქანებულ ვაგონზედ, ნეჩაინად ულიცაზედ მორე კაცს წეეჯიკავა და ორივე წეიქცენ. მე ვაგონი გავაჩერე, სვისტოკი მივეცი, მილიცია მევიდა და პრატაკოლს შოუდგა, — მარა მოგროვდა ვაგონები, იბუნტა პასაჟირებმა — რაიზე გვაჩერებთო და იგი მილიციაში წეიყვანეს, ჩემი ვაგონის ნომერი და ჩემი გვარი ჩეიწერეს და წევიდენ. რით გათავდება ჯერ-ლა არფელი ვიცი.

— ნიჩაო, პუსტიაკი! ჩეივლის ისთე, ტყვილა,

— მშვიდობით, მშვიდობით, აგერ მევიდა ჩემი ვაგონი.

— მშვიდობით!

მათე.

სოფ. ობჩა

(ქუთ. მაზრა)

შენ გევედრები მოგვხედე,
ტარტაროზ, კოხტა რქიანო,
სოფელ ობჩაში მოფრინდი,
არამც არ დაიგვიანო.
სვირის ფოსტაში შეძვერი
მიავლ-მოავლე თვალიო;
მამგეთ იქ სერგო ბრძანდება,
ხომ არ არის ცოტა მთვრალიო?
გამოუძახე ლეოსა,
რათ არ ააწყობს ბოგირებს?
(ასეთ მუშაკსა — მგონია
ჩანგალი აბოგინებს.)

—:—

იქვე ფოსტაში, ტარტაროზ,
აზესაძესა დასწვდიო,
უთხარ: — გიჩივის გლეხობა,
რომ წერილებს არ აწვდიო.
შემდეგში აღარ დაყაროს
ასეთი სამკითხველოში.
თორემ პანღურის გაკვრითა
შეძვრება თავგთა — ხვრელოში.

ახალი დოსტი,

პირი სოფლისაკენ

„ამერიკელი ძია"
როცა ქალაქი წამართვეს,—
სოფლისკენ ვქენი პირია.
რა მიჭირს, თუ კი თან მახლავს
მე ჩემი ორი გმირია.
არშაკ მინაიჩ, კომბალა,
რათ ჩამოუშვით ცხვირია
გამხნევდით, ნუ გეშინიათ,
კვლავ სიყოჩალე გვჭირია.
თუმცა ქალაქი წაგვართვეს,
მაგრამ სოფელი ჩვენია.
თქვენს თავს ვფიცავარ—ნაკლები
იქ არ მივიღოთ ძღვენია...

არშაკ მინაიჩ და კომბალა
გამხნევდით!... მაგრამ ძნელია...
„რღვევა" მოგვისწრებს იქაო,—
და მაშინ ნახავ, რომ ყველგან
გაგვძვრება ტყავი, სიქაო.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ჭადრაკის გავლენით

— ეჰ! კარგია შვებულება!.. უფრო კარგია— ერთითვის რომ იყოს.. უკეთესია—ამ გამხმარ ცხენზე არ ვიჯდე და ჩვენ სოფელს საეტლე გზა უდგებოდეს... ამაზე უკეთესია.. ვინ იცის რამდენ ასეთ „უკეთესს“ გამოვნახავდი, რომ ჩემი ფიქრები ფოსტის დარაჯის დანახვას არ შეეწყვიტა.

ჩემო სონიჩკა ისე მიყვარხარ
რომ დამეკარგა მე შენგნით ჭკუა.
მოვალ სოფელში, დაგეტაკები,
როგორც მოჭიდავე ესებუა.

მოიმღეროდა იგი „**დავიარები ბნელ ბნელ ქუჩებში**“-ს ხმაზე და ჩემკენ მოდიოდა.

— ბიჭოს! ეს ხომ ის ლექსია, პოეტს რომ საგანგებოთ დავაწერინე და სატრფოს გაუგზავნე ჩემი სახელით? ამ ოხერმა საიდან იცის?!—ვფიქრობ და თან გამოკითხვის მერიდება.

— გამარჯობა ალექსანდრე! ეს ლექსი სად გისწავლია?—უნებლიედ შევეკითხე, როცა გაუსწორდი.

— შახ!—იძახის ალექსანდრე და ჩემ ცხენს ცხვირწინ უჩერდება.

სადღაც ჩაუხეთქია!—ვფიქრობ და მას კი ხმა-მაღლა ვეუბნები:

— ეხლა შახიც შენ ხარ და სულთანიც, მაგ ცხენს წინ ნუ დაუდგები, კბენა იცის.

— თავს ნუ იკატუნებ! კარგათ იცი, რომ ცხენი პირდაპირ ვერ დადის, რუსულ „გ“-ეს აკეთებს, მარა ხომ ხედავ იმ აფიცერს? მაშინვე მოჰკლავს შენ ცხენს:

მე განზე გავიხედე და დავინახე ფრიად მშვიდობიანი მოხუცი; მისგან არ შეიძლება ცხენის მოკვლა; დანამდვილებით ვიცი—ქათამიც არ დაუკლავს თავის სიცოცხლეში და ოფიცრადაც არასოდეს ყოფილა.

ცხენს მათრახი გადავკარი და საჩქაროდ წინ გავსწიე.

— უკანონო სვლაა, უკანვე დააბრუნე,—მომაძახა ფოსტის დარაჯმა.

— სხვა დროს ვიმუსაიფოთ! სხვა დროს!—ხმამაღლა დავუყვირე მას და ჩემთვის კი ჩავილაპარაკე: — ჩემო ძმაო, სიფხიზლეში არ გაქვს ჭკუა და სიმთვრალეში ხომ არ მოგემატება!

სახლში მისვლამდე ფოსტასთან შევჩერდი: მინდა გამოვარკვიო:—როგორ მოხდა, რომ ჩემი დახურული წერილი ფოსტის დარაჯმა წაიკითხა, ან იქნებ დამავიწყდა და დახურულის მაგიერ ღია წერილი გამუგზავნე?

— გარდე!,—მომაძახლა ფოსტის უფროსმა მისვლისთანავე და თავისი წვეტიანი რკინის ჯოხი ჩემ პატარა ჩემოდანს დაუმიზნა. მე შიშმა ამიტანა. გამახსენდა, რომ ფოსტის დარაჯი მთვრალი მოდიოდა და ხელად დასკვნა გამოვიტანე—სადმე ერთად უქეიფნიათ მეთქი.

— გარდე!! გარდე!! რა უნდა ნეტავი?! აჰა! გაავდე?

— თქვენ გაინტერესებთ, თუ როგორ გაკეთდა მატი, არა?—დაიწყო ისევ მან და ფოსტაში შემიძღვა.—აი ხომ ხედავ ამ მეფეს (ხელში ჩემი წერილი აილო, სწორედ ის სატრფოს, რომ მივსწერე), ამას იცავდა ეს პეშკა (მან კონვერტზე მიმითითა, საიდანაც წერილი ამოელო), მე დავემუქრე ამ აფიცრით; (მან ლამპა მიჩვენა, თანაც აანთო და თვალსაჩინოებისათვის კონვერტს გახედა). მეფეს ჩამოეფარა ეს ტური (კონვერტიდან ლურჯი ქაღალდი (სარჩული) ამოაძრო, რომელშიაც სინათლე ვერ გაატანს), მაშინ ეს დედოფალი (ხელში მაკრატელი აილო), ცხვირ წინ დაუსვი და მატიც გაკეთდა.. ჰა.. ჰა!.. ჰა.:: ჰა::: როგორი ლამაზი მატია, ა?

— კარგია, კარგი!—საჩქაროდ მივაძახე და გარეთ გამოვარდი შეშინებული.

—:—

ჩემი ახლო მეზობელი ნიკო ეზოში დასეირნობდა. მე გამაკვირვა იმ გარემოებამ, რომ ეს საუკეთესო მეურნე არავითარ ყურადღებას არ აქცევდა ძროხის ბღავილს და თხის პეტელს.

— ნიკოს გაუმარჯოსა!—გადავძახე მე.

— შახ! შახ!— მომაძახა მან და მე ცხენი ავაჩქარე.

სკოლას მიუახლოვდი. ეზოში მოთამაშე ბავშს ცხენიდან გადავძახე.

— აბა, პატარა ბიჭო, ერთი სთხოვე მასწავლებელი გამოვიდეს.

— თქვენი გამბიტი მიღებულია!—მომაძახა მოწაფემ და სკოლაში შევარდა.

— სანდროს ჩემი სალამი! ვისია ეს ყოჩაღი ბავში —შევეკითხე ძველ მეგობარს.

— ეს უბრალო პეშკა არ გეგონოს,—დედოფლობა არ ასცდება, ძალიან წინ წავიდა,—მომიგო მასწავლებელმა და ერთ საგონებელში ჩამაგდო. სკოლის ეზოში წყალი სავსე ბოჭკა შევნიშნე და წყალი მოვითხოვე, რომ სიჩუმე დამერღვია.

— თქვენ თქვენი ცხენით ემუქრებით იმ ტურას; (ბოჭკაზე მიმითითა), მაგრამ ვერ ამჩნევ იმ ჩამორჩენილ პეშკას (ეხლა სკოლის დარაჯისაკენ მიმახედა) ცხენის გაცვლა პეშკაში დაუშვებელია...

— უკაცრავად!..., უკაცრავად! გამოვიარ და მერმე ვილაპარაკოთ!—დავიძახე და ცხენს მათრახი გადავკარი.

— ეჰე!!! მეფის ადგილიდან დაძვრა საზარალოა, თქვენ როკიროვკის უფლება დაჰკარგეთ!—გავიგონე უკანასკნელი სიტყვები და გადავწყვიტე არც ერთ ნაცნობს არ მივკარებოდი სიახლოვეს.

— სიცოცხლე და კარგათ ყოფნა ჩემო ბატონო! რავა ბრძანდებით, რავა კარგათ?—მომესმა დარბაისელი მოხუცის ხმა და შევჩერდი.

ძლივს გავიგონე ხმა, ჩემთვის გასაგებ ენაზე და სიხარულმა ამიტაცა.

— თქვენ როგორ გიკითხოთ, ჩემო გიორგი? თუ იცი შახი, აფიცერი, ტური, როკიროვკა, პეშკა, დედოფალი? —ისეთი ტონით შევეკითხე, თითქოს მე ვიცოდი და მის გამოცდას ვაპირებდი.

ცხენზე არაფერი ვკითხე, იმიტომ რომ ვიცი ცხენი, ცხენია. ოფიცერზე და დედოფალზეც არ მინდოდა მეკითხა, მარა მოხუც იაკინთეს რომ აფიცერი დაუძახა ფოსტის დარაჯმა და ეს ჩემი ყურით გავიგონე, სწორედ იმან დამაფიქრა. მაკრატელიც ვიცი; დედოფალიც ვიცი, მაგრამ ფოსტის უფროსმა მაკრატელს რომ დედოფალი უწოდა, ამ ამბავმა ერთიანად დამაბნია.

— მაგი რავა არ ვიცი, ჩემო ბატონო! მაგან გადარია და შეშალა ჩვენი სოფელი. შოთა რუსთაველმა რომ დასწერა „ნარდი ბედია, ჭადრაკი ჭკუა“-ო (ეს კაცი ყველაფერს შოთა რუსთაველს აწერს), იმიტომ დასწერა, რომ ჭკუიანი ხალხის საქმეა მაგი თამაში. რათ უნდა ახლა ნიკოიას ჭადრაკი. დღეი და ღამე აღარ სძინავს რაც მაგი თამაში შემოიღეს ჩვენ სოფელში.

— შახ! შახ!—იძახის მუდამ, დიებნა ჭკუა, ძროხის პორცია ჩალა ხბოს დოუყარა, ხბოს პორცია ძროხას. ხბომ ჩალა გააფუჭა და ძროხამ ბღავილით შეაწუხა ქვეყანა.

— აჰა! მე ყველა მთვრალი მეგონა... თურმე ეს ჭადრაკი ყოფილა, ჩემო გიორგი არა?

— ვითომ არ იცი ისე კითხულობ!

ღმერთმანი არ ვიცი,—გულწრფელად განუცხადე ამ ერთად ერთ ჩემის აზრით ჭკუიდან შეუშლელ კაცს.

— ჰე! ჰე! ჰე! ჰე! საქმე რომ დარჩეს, შენ დოხტურობა შეგიძლია, და მაგი თამაში როვა არ გეცოდინება?! ჩაიხითხითა მან და გზას გაუდგა.

— თუ ჭადრაკის თამაში არ ვისწავლე აღარ ეწყობა ჩემ საკუთარ სოფელში ველარავინ მიცნობს!.

სიმონ-ალა.

ცებ-ცხელება

ცოლი (ქმარს): — რატომ ასე ადრე დაბრუნდი სამსახურიდან? ავათ ხომ არა ხარ?!

ქმარი:—ჰო... ისე... რევიზია მოდისო და ავად გავხდი!

მაუდის ქარხნის სასადილოში

სასადილოს გამგეობა
ვერ სცნობს სხვას და მისიანს,—
და იძლევა ხელგაშლილად
ყოველ კაცზე ნისიას.
მას მუშტრები თავს ეხვევა...
ვალი ფეხზე კიდიათ..
შიგ თვეობით თავს ირჩენენ...
ქეიფობენ... მიდიან...
თვის ბოლოს კი არის ჩხუბი—
ვინ შეჭამა... ვინ იყო?!
ასეთ წესით გაკოტრება
დაიძახებს:—ყიყლიყო.

იანო.

გამოცანა

ნატანებისათვის.

ასე ჰქვია: „წმინდა მამა“,
„ცოდვა-მადლის გამკითხავი“...
ხრიკებით და ტყუილებით
მთლად გაამრო გლეხებს ტყავი.
რა რომ ეხლა აღარ სწყალობს
ძველი დრო და ძველი ძალა,—
ვით მუცელი, ისე ჯიბე
მას სავსებით დაეცალა.
ეტყობა რომ „მოღვაწეა“,
შეასრულა საქმე ძნელი,—
სალოცის ასაგებათ
მან გაზიდა სკოლის ძელი.
ყელს გამოგჭრის თუ გიხერხა,
თუ მოუდგა რამე ხერხით;
ოღონდ ავი გააკეთოს
და სტამბოლში ჩავა ფეხით.

ნალმი.

მისი გაჭირვება

იგი სალოკავი თითი, რომელიც ჩვენ თავმჯდომარეს აუწიე არჩევნების დროს, ჩონჩორიკში რომ მეკრა არ მერჩია?

რავა გამომშხამა და გამომწყვიტა ტერ-მოყვარეში? როგორი საათივით აწყობილი ოჯახი ამისვარ-დამისვარა? რავარი უცნაური პერევაროტი მომიხდინა ოჯახში, რომ გამახსენდება, ცეცხლი მეკიდება ფირფიტაზე.

ერთს რომ დევიყვირებდი, ოთხფეხი და ორფეხი შიშით მიწაში მიძვრებოდენ; თავს იგდებდა ჩემბერლენი და მისი პოლიტიკა ჩემთან. ბევრჯერ მეინდომა კესარიამ ჩემი განიარაღება, მაგრამ ბრაწი მივართვი, მშვიდობიანობის კომისიაც კი შემომიჩინა თავისიანებისაგან შემდგარი, მაგრამ ახლოსაც არ წევიკარე. ჯამაგირს რომ ევიღებდი, დუქნიდან დუქანში გადავდიოდი. ვინც გაბედავდა ჩემ წინაშე ენის შებრუნებას, და წარბის შექანებას, აუცილებლად ვაი-უბედურება ელოდა ჩემგან, ისინიც ძალას ხედავდენ ჩემში და ენა ჩავარდნილი იყვენ.

ჰო-და ასე ქე ვიყავი ბატონი და ბრძანებელი, რომ დეეეყენებიე.

გამოაცხადეს პროფკავშირის კრებაზე:—პრიკაზია; ყველა პროფკავშირის წევრები ვალდებულია გააქტივონ თავიანთი ცოლები, აიონიონ კრებებზე და „ქალთა სადელეგატო ინსტიტუტში“-ო.

როგორც კისრის მოჭრა, ისე მისი კრებებზე გაჩვევა არ მინდოდა, მაგრამ ნათქვამია „ორმა თუ იცის, ღორმაც იცის“-ო. და ჩემი ცოლის ყურამდიც მისულა ეს პრიკაზი. ერთ შავ ზოლებიან დღეს, ქე არი წამოსკუპული ქალთა კრებაზე პირველ სკამზე?! ვიტკვლიცე შუბლში ხელი, მოუსვი სახლისაკენ და გადაურაზე კარები. სანამდე არ შემომფიცა: „აწი არ წავალ“-ო, მანამ სახლში არ შემოვახედე.

გავიდა ერთი კვირა და სწორზე კიდევ შევისწარი: მოვდექი!...

— ვაი, შე გაჭირვებულოო,— და მომდგა, მარა რა მომდგა; იგი ენა-ჩავარდნილი, 10 წელიწადია, მისგან სიტყვის შემობრუნება რომ არ მახსოვდა,— არ მომჟდა ზურგზე?! ვიფიქრე:—მომხედა ღმერთმა; ვილაცა კი უნდა ჰყავდეს შეყვარებული და თუ გავთავისუფლდი ამისაგან, ახლა მეშველა მეთქი. უტრიალე აქეთ-იქით; ვზდიე კრებებზე ნიკოლოზის სისჩიკივით, მარა თქვენც არ მომიკვდეთ. მსგავსი ვერაფერიც ვერ უნახე. რამდენი დღე გევიდა, იმდენი გული და გამბედაობა მიეცა;

გამიხდა ყვავილ ბატონებიანივით მოსაბოდიშებელი. ჩავვარდი ცეცხლში; გოუშვა, რავა გოუშვა? — არა და, —ჩაჯექი ნაცარში და უფშუკურე ნიგუზალს... სიბერემდე— სიქაჩლეო,— ჩემზეა სწორეთ ნათქვამი!

კოსტაიდი.

ხშირათ ნახულობდენ მოლარეს თავისი ცოლი დაპატარა ვაჟი სამსახურში... და როცა პატარამ მამას თვალი მოჰკრა რკინის ხლართულების იქით, დედას ალტა ცეზით შესძახა:

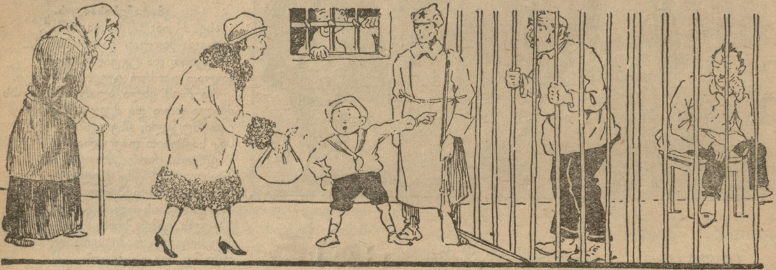

— დედილო, ხედავ მამას სალაროში?
—- არა, შვილო; ეს სალარო კი არ არის,—ეს გამსაჩლია...

ხრესილის ბაზრობა

ბაზარში

ესობა:—ამხანაგო, ერთხელ და სამუდამოთ უნდა იცოდე, რომ ამ ხეზე ხარებს მე ვაბამ და ვერავინ ვერ გადამელობება წინ. ყველაფერს რომ თავი დავანებოთ, ღმერთი მაინც აღარ გწამს? ვინ იცის რამდენი მილიციელი გამომითვრია ამ ხის მისაკუთრებაში!?

მელიტონა:—კაცო, ხომ არ გადირიე?!—კამისარი მე დამპირდა ამ ხეს და სათანადო მაყარიჩსაც დავპირდი.

ესობა:—შენ იმდენს ილაპარაკებ, რომ ჩხუბსაც მაქნევინებ და ცხვირსაც გამაწითლებიებ.

მელიტონა:—აბა, მობრძანდი თუ კაი ბიჭი ბრძანდები, იცოცხლე შენ კბილები ჩაგამტვრიო (სცემენ, ერთმანეთს. ხალხი მოგროვდება და ყვირიან).

მილიციელი:— ვინ არის, რომ ჩხუბობს?! აბა, წამობრძანდით კუტუსკაში (ხელს ჩაავლებს).

მიკიტანი:—ბატონო მილიციელო, მაგი პატიოსანი კაცია, აწი აღარ ჩაიდენს ასეთ საქმეს და ეხლა გაუშვი.

დაპატიმრებული:— წამობრძანდი, ბატონო მილიციელო; აგერ სამიკიტნოში და ცოტა პურღვინო მიირთვით; კამისარიც იქ სვამს და ეგებ მან გამათავისუფლოს.

მილიციელი: —გააწყობ კარგ პურ-მარილს ხომ?

დატუსაღებული:— კი ბატონო, მხოლოდ კამისარიც დაპატიჟე ჩვენს კამპანიაში.

სამიკიტნოში

მილიციელი (პატაკით);— ბატონო კამისარო, ჩემს მორიგეობის დროს მოხდა ხრესილის ბაზარში ჩხუბი, ორი დატუსაღებულია და აგერ მოვიყვანე; მკვლელობას ადგილი არ ქონია.

კამისარი (დაპატიმრებულთ):— შერიგდებით?

ერთი დაპატიმრებული:— კი, ბატონო, აბა, რა გვაქვს საჩხუბარი, მარა თქვენ რომ ხე შეგვპირდი, იმაზე მოგვდის ჩხუბი; ქენი სიკეთე და ან ერთს მოგვაკუთნე, და ან მეორეს.

მიკიტანი:—ბატონო, კამისარო, მაგენი შერიგდებიან და პურ-მარილის გაწყობა კი აუცილებლად საჭიროა. აბა რათ გინდა მაგენის დატუსაღება! ჩვენ რა შეგვეძინება მით, რომ მაგენი სატუსაღოში ჩავყაროთ?!

კამისარი:— მაშ, ენახოთ როგორ ღვინოს ჩამოასხამენ?

დაპატიმრებულნი:— გაგვიშვით, ბატონო, კამისარო, და პურ-მარილი ჩვენზე იყოს, აბა, დაჭერი ინდაური და გახსენი ყიფიანის ღვინო (მიკიტანი დატრიალდება და გააწყობს სუფრას).

მილიციელი: — ამხანაგო, ტოლიბაშათ უნდა ავირჩიოთ კამისარი. (ერთხმათ ირჩევენ).

კამისარი:— იმ ბუნებას გაუმარჯოს, რომელი ბუნებაც ასეთ კომფლიქტებს არ მოსპობს, თორემ რა ეშველება მილიციას, ხომ უნდა დაწყდენ შიმშილით (გარედან ისმის ყიჟინი: „მოჰკლეს... მოკლეს... უშველეთ, სად არის მილიცია“ და სხვა).

კამისარი:—აცალეთ, ჯერ დაამტვრიონ ერთმანეთს ცხვირ-პირი და შემდეგ ასეთივე მახეში გავაბათ, როგორც ესენი...

რქიანი.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

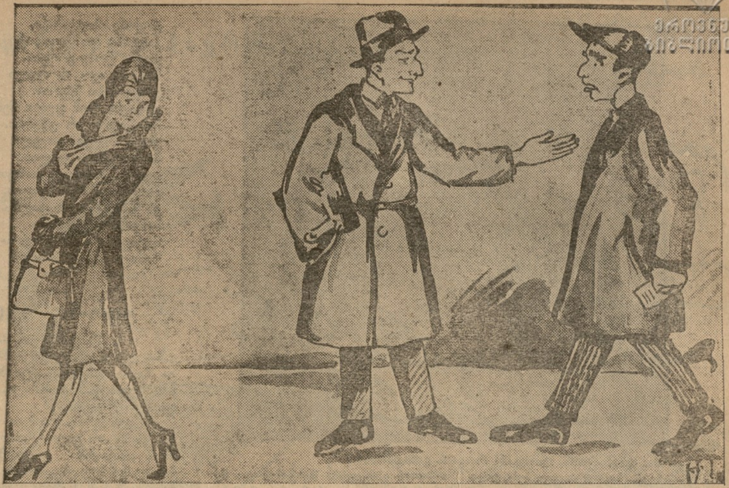

— ცოლი შეგირთავს და ქორწილში არ დამპატიჟე?
— ქორწილის გადახდა ვერც კი მოვასწარი,—უკვე განსაქორწინებლათ მივდივართ მმაჩ-ში!.

„განაჩენი“

...„მოისმინა რა და განიხილა რა საქმე ბრალდებისა, გამო № სოფლის, № თემის, № მაზრის მცხოვრებისა და. **ნოე ნაბიჭვრიშვილისა** („უკანონო შვილისა“) მიმართ **მაქსიმე ნაცოდვილარიშვილისა.** შეურაცყოფისა ხელყოფით ქმედობაში, გათვალისწინებული სისხლის სამართლის კოდექსის № მუხლისა, 1 ნაწილით, სცნო: იყო რა იგი (ვინ?) ნასვამი ღვინით, შეხვდა რა ნაცოდვილარისშვილი გასულ წლის მარტის 2 რიცხვში შეძახებით „ვინა ხარ“ აჩერებს მას და მის მიმართ უკანასკნელი იღებს ჯიბიდან ხელს, რისი უფლებაც მას არ ჰქონდა და როცა იგი შემობრუნდება (ვინ?) და როცა დააპირებს წასვლას უწმაწური სიტყვის ხმარებით იჩენს მისდამი შეურაცყოფის გამომწვევ ქმედობას და როცა პირველი მეორეს სიტყვას შეუბრუნებს, მეორეც პირველს არ შეარჩენს „მამაძაღლოს“ წარმოთქმით, უპასუხებს რა იგი „სვოლოჩ“, რაიც გააბრაზებს მას და ეტყვის „სუქინსინ“, რაზედაც ის უპასუხებს „შენი დედა“ და თავის მხრივ ზედ დაურთავს „ცოლი“, რა ნიადაგზედაც ხალხი შექუჩდება და დაიწყება გაწევ-გამოწევა და უკანასკნელი (!) კიდეც მოასწრებს და გაარტყამს მას, რომელიც არის ადამიანის პირადობის შეურაცყოფა საერთოდ და კერძოდ კი მოპირდაპირისადმი, რომელიც როგორც სასამართლოს მასალებიდან სჩანს არ არის საბაბის მიმცემი და არც რაიმე უკმაყოფილება და არც ნაცნობობა ჰქონია მასთან და პირველადვე არ უპასუხნია მას, თუმცა მართალია მან სთქვა უხამსო სიტყვა „მამძაღლო!“, მოპირდაპირე უპასუხებს „სვოლოჩ“, თუმცა არც „სვოლოჩს“ დაყაბულდა და ზედ დაუმატა „შენი დედაც“, რაც უსათუოდ მეტად შეურაცმყოფელია „ცოლის“ დაყოლებით, ყოველივე ამის შემდეგ სასამართლო იღებს რა მხედველობაში, რომ ამას თან დაერთო მარჯვენა ხელის შეკუმშული მუშტის დარტყმა ისეთ ადგილას, როგორიც არის თავი, რაც შესაძლებელი იყო ძალიან მძიმედ დაზიანებულიყო, მით უფრო, რომ ამ უკანასკნელს თმა თავზე არ აქვს და როგორც თვითონ აცხადებს არც დარტყმის დროს არ ჰქონია და მოწმეების ჩვენებით უკვე მრავალი წელია თავმოტიტვლეპილი დადის. ესე იგი არის მელოტი, ყოველივე ეს დასტურდება სასამართლოს გამოძიებით, ამიტომ იხელმძღვანელა რა ზემოდ ჩამოთვლილი მოსაზრებებით და საქმეში დართული მასლებით, სასამართლო მიდის იმ დასკვნამდე, რომ ბრალდება მიმართ ბრალდებულისა დამტკიცებულად უნდა ჩაითვალოს, თუმცა თვითონ ბრალდებული თავს დამნაშავედ არ სცნობს და აცხადებს, რომ გინებას ადგილი არ ჰქონია, მაგრამ განა გინება არ არის „სვოლოჩ“, „სუქინსინ“, „შენი დედა“ და „ცოლიც“, ან იქნება ის ფიქრობს, რომ სასამართლო მას დაუჯერებს და არ დაემყარება ფაქტიურ მასალებს. ყოველივე ზემოდ აღნიშნულის გამო სასამართლომ **დაადგინა:** ბრალდებული **მაქსიმე ნაცოდვილარიშვილის** მიმართ საბრალმდებლო სკამზე კი ზის ნაბიჭვრიშვილი!) ჩაითვალოს დამტკიცებულად და თანახმად № მუხლის 1 ნაწილისა მიესაჯოს მას თავისუფლების აღკვეთა 6 თვის ვადით. სასამართლომ მხედველობაში მიიღო მთელი რიგი შემამსუბუქებელი გარემოებისა და როგორც ხულიგანს (!) სასჯელი გაუნახევრა“...

განაჩენის წაკითხვის შემდეგ ირკვევა, რომ ბრალდებული ყოფილა ნაბიჯვრიშვილი. განაჩენს დაერთვის **შენიშვნა:** „ვინაიდან საბრალმდებლო სკამზე აღმოჩნდა ნაბიჭვრიშვილი და არა ნაცოდვილაშირშვილი, მისჯილი სოცდაცვის ღონისძიება ნაცოდვილარისშვილისაგან გადატანილ იქნეს ნაბიჭვრიშვილზე, ხოლო ნაცოდვილარიშვილი კი ცნობილ იქნეს უდანაშაულოდ“.

სეგეირ-ბენ-შეიხ.